

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	44191
Nom	Metodologia d'investigació en psicologia general sanitària
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2019 - 2020

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2191 - M.U. en Psicologia General Sanitària	Facultat de Psicologia i Logopèdia	2	Anual

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2191 - M.U. en Psicologia General Sanitària	6 - Metodologia d'investigació en psicologia general sanitària	Optativa
3150 - Psicologia Clínica i de la Salut	1 - Complementos de Formació	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
ATIENZA GONZALEZ, FRANCISCO L.	295 - Personalitat, Avaluació i Tractaments Psicològics
DASI VIVO, CARMEN	267 - Metodologia de les Ciències del Comportament
RUIZ RUIZ, JUAN C.	267 - Metodologia de les Ciències del Comportament

RESUM

L'assignatura té per objectiu presentar i aprofundir en el coneixement de les principals estratègies d'investigació, de les ferramentes d'anàlisi estadística, i dels procediments de difusió de la investigació científica, que són claus en l'àmbit de la Psicologia General Sanitària. La consecució d'este objectiu té, a més, la finalitat que els alumnes del Màster interessats a seguir amb estudis de tercer cicle, encaminats a la consecució del títol de doctor, puguin adquirir les destreses necessàries per a poder plantejar les hipòtesis de la investigació, desenrotllar un pla de treball en funció de dites objectives i de la situació real en què es realitzarà el treball, decidir i aplicar les estratègies de control de variables que permeten garantir la validesa de la investigació, prendre les decisions adequades a l'hora d'analitzar les dades empíriques i

interpretar-los i, finalment, per a ser capaços de transmetre a la comunitat científica els resultat

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No hi ha requisits previs.

COMPETÈNCIES

2191 - M.U. en Psicologia General Sanitària

- Saber utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació amb distints objectius per a la millora de les habilitats professionals (relacions amb altres professionals, obtenció d'informació, difusió de coneixement, etc.)
- Preocupació per l'èxit d'un treball de qualitat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Desenvolupar el seu treball des de la perspectiva de la qualitat i la millora contínua, amb la capacitat autocrítica necessària per a un exercici professional responsable.
- Dissenyar, desenvolupar i si és el cas supervisar i avaluar plans i programes d'intervenció psicològica, en funció de l'avaluació psicològica i de les variables individuals i socials concurrents en cada cas.
- Formular hipòtesi de treball en investigació i arreplegar i valorar de forma crítica la informació per a la resolució de problemes, aplicant el mètode científic.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- Adquirir competències metodològiques per a accedir a les fonts bibliogràfiques que permeten assentar sòlidament una investigació en Psicologia General Sanitària.
- Desenrotllar habilitats per a planificar, dissenyar i dur a terme una investigació en Psicologia General Sanitària.
- Tindre els coneixements estadístics necessaris per a l'anàlisi i interpretació dels resultats d'un

treball científic.

- Redactar segons les normes internacionals en Ciències de la Salut els resultats d'una investigació en format informe o article.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Dissenyant una recerca en Psicologia General Sanitària. Enfocaments qualitatiu i quantitatiu.

1. El procés d'investigació.
 1. La idea d'un projecte d'investigació.
 2. Plantejament del problema d'investigació.
 3. Elaboració del marc teòric.
 4. Abast de la investigació.
 5. Formular i manejar les hipòtesis d'investigació.
2. Bases metodològiques de la investigació.
 1. Objectiu: aconseguir respostes vàlides i precises.
 2. Errors en el procés d'investigació.
 3. Efectes a controlar en el procés d'investigació.
 4. Validesa interna i validesa externa.

2. Dissenys de Recerca en Psicologia General Sanitària

1. Revisió dels diferents tipus d'investigació

Introducció.

Classificació.

Assajos clínics aleatoritzats.

Estudis de cohorts.

Estudis de casos i controls.

Estudis quasi experimentals d'intervenció.

2. Principals dissenys de tipus epidemiològic

Introducció. Concepte i usos de l'epidemiologia. Conceptes bàsics en epidemiologia.

Mesures epidemiològiques i demogràfiques. Mesures de freqüència Mesures d'efecte / impacte

Estudis descriptius transversals. Mesures epidemiològiques en estudis de casos i controls

Estudis descriptius longitudinals. Mesures epidemiològiques en estudis de cohorts

3. Tècniques estadístiques per a l'anàlisi de dades. Grandària de l'efecte i significació clínica. Anàlisi multivariada.

1. Anàlisis Estadístiques i valoració dels resultats.
 1. Significació estadística i problemes derivats de la seua aplicació en contextos sanitaris.
 2. Anàlisis complementàries a la significació estadística: grandària de l'efecte.
 3. Significació clínica: avaluació dels efectes de la intervenció.
2. Mètodes més comuns per a calcular la grandària de l'efecte.

1. Amb dos mitges independents o amb dos mitges dependents.
2. Amb més de dos mitges dependents o independents.
3. Variables categòriques.
3. Anàlisi Multivariat
1. Classificació de tècniques multivariades. Comprovació de supòsits.
2. Tècniques exploradores: Anàlisi Factorial explorador i anàlisi de Cluster.
3. Tècniques inferencials: Anàlisi discriminant i Regressió Logística

4. Redactar segons les normes internacionals en Ciències de la Salut els resultats d'una recerca en format informe o article.

- 1.PER ON COMENÇAR... Per què i com avaluar la qualitat de la investigació científica en àmbit sanitari?
- 2.FORMAT IMRYD: Elements clau de la redacció d'un informe: INTRODUCCIÓ, MÈTODES, MESURA, DISSENY I PROCEDIMENTS, RESULTATS, DISCUSSIÓ.
- 3.DIRECTRIUS BÀSIQUES D'INVESTIGACIÓ: ESCRIURE PUBLICAR DIFUNDIR

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Elaboració de treballs individuals	5,00	0
Estudi i treball autònom	10,00	0
Lectures de material complementari	5,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	5,00	0
Preparació de classes de teoria	5,00	0
TOTAL	90,00	

METODOLOGIA DOCENT

L'aprenentatge en grup amb el professor. Utilitzarem en la classe presencial el model de classe magistral, sobretot en les classes teòriques, ja que este model ofereix la possibilitat d'oferir una visió global del tema tractat i incidir en aquells conceptes claus per a la seua comprensió. Així mateix, s'indicarà als alumnes aquells recursos més recomanables per a la preparació posterior del tema en profunditat. L'estratègia utilitzada en les sessions pràctiques i seminaris és el treball en grups xicotets.

Esta estratègia és més útil que altres mètodes per a aconseguir tres objectius: el desenrotllament de les habilitats de comunicació, el desenrotllament de competències intel·lectuals i professionals i el creixement personal.

L'estudi individual. Es tracta de dirigir al/la estudiant en activitats orientades a l'aprenentatge. L'activitat se centrarà en la busca, localització, anàlisi, elaboració i exposició de la informació treballada.

La docència s'impartix a través d'un sistema de classes presencials de caràcter teòric, classes i seminaris de caràcter pràctic, i altres activitats i tasques complementàries proposades pels professors. Així mateix, la docència es complementa amb la realització de treballs, individuals i grupals, on es fomenta el treball autònom i en grup.

Aula virtual (<http://pizarra.uv.es>). En este espai virtual, els alumnes poden trobar documents, informació o notícies rellevants de les assignatures. Els professors depositen tota la informació que consideren oportuna per al desenrotllament de la matèria.

Per a acabar, les activitats docents més innovadores que es realitzen són l'estudi de casos, la resolució d'exercicis i problemes, l'aprenentatge basat en problemes, l'aprenentatge orientat a projectes i l'aprenentatge cooperatiu per mitjà de la utilització de grups interdisciplinaris en les sessions de pràctiques, i en la realització dels treballs grupals.

Assistència a tutories. En les tutories els professors guien l'alumne en la construcció del seu coneixement; ho orienten en l'elaboració dels treballs, resolen dubtes o dificultats relacionades amb la matèria. Es faran individualment i en grups xicotets per a resoldre problemes, dirigir treballs, etc. De ser possible, s'utilitzarà el fòrum de l'Aula Virtual per a facilitar les consultes i aclariments que puguin interessar als grups de treball.

Elaboració de treballs. L'alumne haurà de realitzar treballs tant a nivell individual com en grup.

AVALUACIÓ

SISTEMES D'AVALUACIÓ

Valoració de continguts teòrics i pràctics per mitjà de prova escrita d'alternatives de resposta. Assistència a seminaris/conferències. Activitats d'aula.

PONDERACIÓ

Valoració de continguts teòrics i pràctics mitjançant prova escrita d'alternatives de resposta (60% de la qualificació final, recuperable). Assistència a seminaris/conferències (10% de la qualificació final, no recuperable). Activitats d'aula (30% de la qualificació final, no recuperable)

REQUISITS MÍNIMS

Per a superar l'assignatura en 1^a o 2ª convocatòria, serà necessari aconseguir un domini mínim del 50% en la valoració de continguts teòrics i pràctics mitjançant prova escrita d'alternatives de resposta. És a dir, el/la estudiant ha de superar l'examen, aconseguint un mínim del 50% en ell (examen mínim 3 sobre 6). Es podrà recuperar l'examen en 2ª convocatòria.

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

La qualificació de l'assignatura quedarà sotmesa al que disposa el Reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València per a títols de Grau i màster (ACGUV 108/2017).

Només se sumaran els diferents apartats previstos en l'avaluació quan es superen els requisits mínims establits per l'examen.

La concessió d'una Matrícula d'Honor, es basarà en la normativa respecte d'això de la Universitat de València, que té en compte el nombre de Matrícules d'Honor per grup. La valoració de continguts teòrics i pràctics per mitjà de prova escrita d'alternatives de resposta, inclourà també una pregunta de desenrotllament que pot ser considerada per a la concessió de Matrícula d'Honor (MH). Respecte d'això, es partirà del número de MH que puguin atorgar-se en cada un dels grups. Basant-se en això, es valorarà la possibilitat de concedir la MH a l'alumnat basant-se en la nota total obtinguda per l'alumnat sobre 10 punts, i només en aquells casos en què la dita nota siga de 9 punts o superior. Per a poder optar a Matrícula d'Honor l'alumnat haurà d'haver omplit la pregunta de desenrotllament la valoració de la qual servirà per a determinar l'assignació de la Matrícula d'Honor en aquells casos en què l'alumnat que puga accedir a la mateixa siga superior al de matrícules d'honor que puguin atorgar i/o en cas d'empat en la nota obtinguda per l'alumnat sobre 10 punts.

En l'acta de l'assignatura s'incorporarà la qualificació obtinguda en primera convocatòria d'acord amb les regles següents:

- Si no hi ha qualificació de l'apartat d'avaluació de valoració de continguts teòrics i pràctics per mitjà de prova escrita d'alternatives de resposta, la qualificació serà NO PRESENTAT, amb independència de l'assistència a seminaris/conferències i d'activitats d'aula realitzades.

- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació de valoració de continguts teòrics i pràctics per mitjà de prova escrita d'alternatives de resposta, i este no aconseguix els requisits mínims, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació d'este apartat.

En segona convocatòria, es procedirà d'acord amb les regles següents:

- Si no hi ha qualificació de l'apartat d'avaluació de valoració de continguts teòrics i pràctics per mitjà de prova escrita d'alternatives de resposta, la qualificació serà NO PRESENTAT, amb independència de l'assistència a seminaris/conferències i d'activitats d'aula realitzades.

- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació de valoració de continguts teòrics i pràctics per mitjà de prova escrita d'alternatives de resposta, i este no aconseguix els requisits mínims, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació d'este apartat.

- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació de valoració de continguts teòrics i pràctics per mitjà de prova escrita d'alternatives de resposta, i este aconseguix els requisits mínims, se sumarà la valoració per assistència a seminaris/conferències i/o valoració d'activitats d'aula obtinguda en primera convocatòria.

- Si no hi ha qualificació en primera convocatòria per assistència a seminaris/conferències, esta no és recuperable en segona convocatòria.

- Si no hi ha qualificació en primera convocatòria per activitats d'aula, aquesta no és recuperable en segona convocatòria.

La consulta i impugnació de la qualificació obtinguda en tasques d'avaluació, quedarà sotmesa al que disposa el Reglament d'Impugnació de Qualificacions (ACGUV de 29 d'abril de 2008)

<http://www.uv.es/=sgeneral/Reglamentacio/Doc/Estudis/C9.pdf>

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Referència b1: Argimón, J.M. y Jiménez, J. (2013). Métodos de investigación clínica y epidemiológica. Madrid: Elsevier.
- Referència b2: Christensen, L.B., Burke, R. y Turner, L.A. (2011). Research Methods, Design, and Analysis (11 ed.). Pearson.
- Referència b3: Leary, M.R. (2012). Introduction to Behavioral Research Methods (6ed.). Pearson.
- Referència b4: Morales, P. (2011). El tamaño del efecto: análisis complementarios al contraste de medias. Universidad Pontificia Comillas.
- Referència b5: Pardo, A. y Ruiz, M.A. (2005). SPSS 13. Guía para el análisis de datos. McGraw-Hill. México.
- Referència b6: Tabachnick, B.G. & Fidell, L.S. (2013). Using multivariate statistics. Pearson.
- Referència b7: Blaxter, L; Hughes, C & Tight, M. (2008). Cómo se investiga. Ed. Graó Barcelona.
- Referència b8: Ferriols, R. y Ferriols, F. (2005). Escribir y publicar un artículo científico original (<http://www.combinopharm.es/rsc/publicaciones/escribir.pdf>).
- Referència b9: Pantoja Vallejo, A (2009). Manual básico para la realización de tesinas, tesis y trabajos de investigación. Madrid: EOS, Gabinete de Orientación Psicológica.

Complementàries

- Referència c1: Álvarez, F. y Álvarez, A. (2009). Epidemiología general y clínica: métodos de estudio. Bogotá: Ecoe Ediciones. (Recurso electrónico)
- Referència c2: Fletcher, R.H. y Fletcher, S.W. (2008). Epidemiología clínica. Barcelona: Wolters Kluwer.
- Referència c3: Hernández-Aguado, I. et al. (2011). Manual de epidemiología y salud pública: para grados en ciencias de la salud. Madrid: Médica Panamericana.
- Referència c4: Álvarez, R. (1995) Estadística multivariante y no paramétrica con SPSS: aplicación a las ciencias de la salud. Ediciones Díaz de Santos (accesible online).
- Referència c5: Hernández, R., Fernández, C. y Baptista, P. (2010). Fundamentos de metodología de la investigación. Editorial: Mc Graw Hill, España.
- Referència c6: Kazdin, A.E. (2001). Métodos de investigación en psicología clínica (3ª ed.). Prentice Hall. México.
- Referència c7: Vandenbroucke et al., (2009). Mejorar la comunicación de estudios observacionales (STROBE): explicación y elaboración. Gaceta Sanitaria, 23(2): 158.61-158.e28
- Referència c8: Walker, M. (2005). Cómo escribir trabajos de investigación. Barcelona: Gedisa.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

